

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Szarvasi FRP”
Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea
Comercială „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată, în procedura
simplificată împotriva lui Valeriu Coșneanu privind repararea prejudiciului și
încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP”
Societate cu Răspundere Limitată, în procedura simplificată, administrator
autorizat Viorel Purcel și s-a menținut hotărârea din 20 februarie 2017 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a ț ă :

La 31 martie 2016 SC „Szarvasi FRP” SRL, în procedura simplificată a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Coșneanu privind repararea
prejudiciului și încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că prin hotărârea Curții de Apel
Chișinău din 13 februarie 2014 s-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a dispus
intentarea procesului de insolabilitate față de SC „Szarvasi FRP” SRL, cu
desemnarea în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a
întreprinzătorului individual Purcel Igor.

A susținut că în cadrul procesului de insolabilitate s-a stabilit că SRL
„Szarvasi FRP” are următorii asociați: Verbițichi Ala – 3%, Coșneanu Valeriu –
52%, Coșneanu Teodor – 45%. Administratorul societății este Coșneanu Valeriu.

A indicat că administratorul și cofondatorul societății a retras ilegal din casa
acesteia 3 619 184,69 de lei.

A menționat că procesul de insolabilitate a fost intentat la cererea creditorului

în temeiul hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2011, prin care s-a dispus încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL în beneficiul SRL „Agrimatco-Service” suma de 1 853 798 de lei.

A susținut că conform tabelului definitiv al creanțelor au fost validate creanțele față de SC „Szarvasi FRP” SRL în sumă totală de 11 504 945,17 de lei.

A indicat că asociații au împărțit beneficii fără a achita creanțele dispuse spre încasare prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

La 11 februarie 2015 pârâtul a primit contra semnătură reclamația cu privire la restituirea sumelor ridicate ilegal din casa SC „Szarvasi FRP” SRL, însă aceasta a fost ignorată.

A solicitat reclamantul SC „Szarvasi FRP” SRL repararea prejudiciului cauzat societății în mărime de 3 619 184,69 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 1 062 652,12 de lei.

Prin hotărârea din 20 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SC „Szarvasi FRP” SRL, în procedura simplificată împotriva lui Valeriu Coșneanu privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii de întârziere.

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SC „Szarvasi FRP” SRL, în procedura falimentului, administrator autorizat Purcel Viorel și s-a menținut hotărârea din 20 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La 12 august 2019 SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolabilitate, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că prin prezenta cerere de chemare în judecată sunt revendicate sumele retrase din casa SC „Szarvasi FRP” SRL contrar prevederilor legislației în vigoare și/sau în lipsa actelor justificative, iar faptul că o parte din probele prezentate în susținerea acțiunii au fost anexate și la cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a companiei insolabile, nu are nici o relevanță pentru soluționarea fondului cauzei.

A menționat că informația prezentată de către debitor reflectă că în luna noiembrie 2013 prin dispoziția de plată nr. 1 din 01.11.2013 (spre decont 68 427,76 de lei), dispoziția de plată nr. 2 din 01.11.2013 (plata dividendelor 818 180,54 de lei), dispoziția de plată nr. 3 din 01.11.2013 (plata dividendelor 945 453,07 de lei), dispoziția de plată nr. 4 din 01.11.2013 (plata dividendelor 54 545,38 de lei), dispoziția de plată nr. 5 din 01.11.2013 (plata dividendelor 516 267,76 de lei), au fost repartizate beneficii între asociați în mărime de 1 818 178,99 de lei, iar procesul de insolabilitate a fost intentat la cererea creditorului în temeiul hotărârii definitive și irevocabile a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2011, prin care s-a dispus încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL în beneficiul SRL „Agrimatco-Service” a sumei de 1 853 798 de lei.

A susținut că în prezentul litigiu este contestată însăși procedura de eliberare a plății dividendelor care a fost contrar Legii nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată.

A indicat că nici instanța de insolabilitate și nici cea de recurs nu a constatat legalitatea eliberării sumelor de bani în calitate de dividende, acestea s-au limitat

doar la mențiunea cu privire la legătura cauzală dintre ordinele de plată a dividendelor și procesul-verbal al adunării asociaților în cadrul căreia s-a decis repartizarea acestora.

A susținut că plata dividendelor efectuată la data de 01.11.2013 a avut loc după inițierea procedurii de executare (25.07.2012) a hotărârii Judecătoria Centru, mun.Chișinău din 09 decembrie 2011. Obiectul prezentului litigiu se rezumă la necesitatea de restituire a plăților dividendelor și altor sume încasate fără temei legal de către cofondatorul și administratorul SC „Szarvasi FRP” SRL, Coșneanu Valeriu, în condițiile în care întreprinderea din anul 2012 se afla în incapacitate de plată. Însă, instanțele ierarhic inferioare încearcă să argumenteze soluțiile date sub aspectul stabilirii vinovăției intimatului la cauzarea stării de insolvabilitate a SC „Szarvasi FRP” SRL.

A menționat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2014 menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12.03.2015, s-a constatat că SC „Szarvasi FRP” SRL se află în incapacitate de plată încă din anul 2012, fapt care în temeiul legii impune restricția de achitare a dividendelor către asociați care a avut loc la data de 01.11.2013.

A susținut că atât prima instanță, cât și instanța de apel au stabilit cu certitudine existența cumulului de circumstanțe care demonstrează temeinicia acțiunii, însă prin interpretarea eronată a acestora și aplicarea eronată a normei prevăzute de art. 40 alin. (2) a Legii nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, au concluzionat privitor la respingerea cererii de chemare în judecată.

Verificând respectarea de către lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvabilitate, Viorel Purcel, a termenului de declarare a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura de recurs pe marginea cererii de recurs declarată de către lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces insolvabilitate, Viorel Purcel, din considerentele ce preced.

Conform art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 18 decembrie 2019 a considerat recursul admisibil.

În conformitate cu art. 445¹ Cod de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433.

Conform art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice.

La caz, actul judecătoresc contestat a fost adoptat la 16 mai 2018, fiind citit public în prezența lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel și a avocatului Andrei Botnari, care au fost înștiințați legal despre locul, data și ora examinării cauzei (f.d. 148-151).

La 11 iunie 2018 decizia a fost plasată pe Portalul Instanțelor Naționale de Judecată la compartimentul hotărârile instanței.

La 17 mai 2018 instanța de apel a expediat copia deciziei motivate în adresa participanților la proces (f.d. 205), iar la 14 iunie 2018 dosarul a fost remis instanței de fond.

La 24 august 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a pus în executare titlul executoriu privind încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL, în procedura falimentului în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

La 12 august 2019 lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel, prin intermediul oficiului poștal a depus recurs asupra deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 215-218).

Lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel invocă că a făcut cunoștință cu decizia contestată la data de 17 iunie 2019, deoarece la cererile adresate instanței nu a primit nici un răspuns, iar pe Portalul Instanțelor Naționale de Judecată nu a fost identificată decizia motivată.

Instanța de recurs indică că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

În hotărârea Bodiu vs Republica Moldova (18.08.2019) Curtea a recunoscut că ține în primul rând marja de apreciere a instanțelor naționale de a decide cu privire la prelungirea termenului de recurs, însă această marjă de apreciere nu este nelimitată. Instanțele trebuie să prezinte motivele. Unul din aceste motive ar putea fi de exemplu, eșecul autorităților statului de a informa părțile cu privire la deciziile luate cu privire la cazurile lor. Chiar și atunci, posibilitatea de prelungire nu ar fi una nelimitată, din moment ce părțile ar trebui să ia măsuri la intervale rezonabile pentru a solicita informații cu privire la evoluția procedurilor judiciare în care sunt implicate. În orice caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele pentru extinderea unui termen pentru recurs ar putea justifica ingerința în principiul autorității de lucru judecat, în special în cazul în care legislația internă nu limitează marja discreționară a instanțelor în privința timpului sau a motivelor prelungirii termenului de prescripție. Curtea a notat că, recurentul în recursul său nu a explicat ce l-a împiedicat să afle mai devreme despre decizia Curții de Apel sau să menționeze dacă a încercat să se intereseze despre desfășurarea procedurii judiciare în apel, inițiată chiar de ea. Cu privire la circumstanțele cauzei, Curtea a considerat că admiterea recursului depus, după o perioadă considerabilă de timp și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care nu a putut

să depună recursul în termen a sfidat un întreg proces judiciar care se încheiase cu o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, și care avea caracter de res judicata.

Colegiul nu poate reține ca fiind întemeiat argumentul lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel precum că a făcut cunoștință cu decizia contestată la 17 iunie 2019.

Or, din probatoriul administrat se constată că atât lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel, cât și reprezentantul recurentului avocatul Andrei Botnari au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei, textul integral al deciziei instanței de apel a fost publicat pe pagina web a instanței de apel la data de 11 iunie 2018, expediat la adresa lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel la 17 mai 2018.

La data de 24 august 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a expediat executorului judecătoresc Caduc Maria titlul executoriu, privind încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei pentru executare (f.d. 206). Prin urmare, lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel cu rea-credință a abuzat de drepturile sale procesuale și a contestat decizia instanței de apel abia la data de 12 august 2019, peste 14 luni de la data adoptării deciziei contestate.

Referitor la argumentul lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel precum că nu a fost în stare să depună cererea de recurs în termen rezonabil, deoarece nu i-a fost comunicată decizia motivată, instanța de recurs va ține cont de principiul res judicata, care protejează caracterul definitiv al deciziei din 16 mai 2018, și de faptul că recurentul a abuzat de drepturile sale procedurale.

Astfel, în hotărârea Gurzhyy vs Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană a considerat că a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantei i s-au comunicat cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale. De asemenea, CtEDO a remarcat că reclamantul, care nu a primit informații despre progresele înregistrate în cazul ei de aproximativ un an și jumătate, ar fi putut în mod rezonabil să contacteze instanța pentru a verifica statutul său.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit „portalului instanțelor naționale de judecată” decizia instanței de apel din data de 16 mai 2018 a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la data de 11 iunie 2018. Totodată, din materialele cauzei se observă că a fost înregistrată o singură cerere sub nr. 17717 din 07 mai 2019 din partea lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel privind eliberarea deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din data de 16 mai 2018 (f.d. 211).

Lichidatorul nu a indicat din care motiv nu s-a interesat de soarta dosarului până la 07 mai 2019, mai ales că cererea de chemare în judecată a fost înaintată de el, iar împreună cu reprezentantul său, avocatul Andrei Botnari au participat la examinarea cauzei în apel, cunoscând că acțiunea a fost respinsă.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7–8 ale Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit Regulamentului scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili. Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg, din motivul reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârile judecătorești după numele părților pe dosar.

Mai mult, conform punctului 17 al aceluiași Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Sub acest aspect, Colegiul lărgit constată că nu există dubii cu privire la momentul plasării deciziei din 16 mai 2018 pe pagina web sus-citată și veridicității informației prezentate mai sus. Recurentul nu a furnizat nicio explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 12 august 2019 să depună o cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 16 mai 2018 (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, § 82, 7 decembrie 2010 și Wyssenbachvs Elveția, 22 octombrie 2013, § 39-40). Or, cele indicate au fost făcute „pro causa”, în scopul motivării omiterii termenului de prescripție.

Astfel, se constată cu certitudine că lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel, depunând recursul abia la 12 august 2019 asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, a omis termenul de declarare a recursului. Depunând recursul la data de 12 august 2019, lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel a demonstrat că nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-și realiza dreptul de contestare a actului judecătoresc.

Sub sancțiunea articolului 445¹ Cod de procedură civilă, procedura de recurs intentată la cererea formulată de recurent trebuie încetată, din cauza existenței temeiul prevăzut la articolul 433 lit. b) Cod de procedură civilă.

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL, în proces de insolvență, Viorel Purcel a depus cererea de recurs la 12 august 2019, în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă și acest fapt a fost stabilit după declararea admisibilității recursului.

Pe cale de consecință și ținând cont de interesele părților implicate în procesul judiciar, instanța de judecată consideră că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația evocată. În principiu, această soluție nu poate fi privită ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445¹ Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se încetează procedura în ordine de recurs, intentată în baza recursului declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolvență, Viorel Purcel, împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată, în procedura simplificată, Viorel Purcel împotriva lui Valeriu Coșneanu privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii de întârziere.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh